

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 4 kwartale 2023 r.

25.03.2024 r.

3,1%

Wzrost liczby przekroczeń granicy Polski w 4 kwartale 2023 r. w stosunku do 4 kwartału 2022 r.

W 4 kwartale 2023 r. odnotowano wzrost ruchu granicznego cudzoziemców o 2,6% i Polaków o 3,8% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.

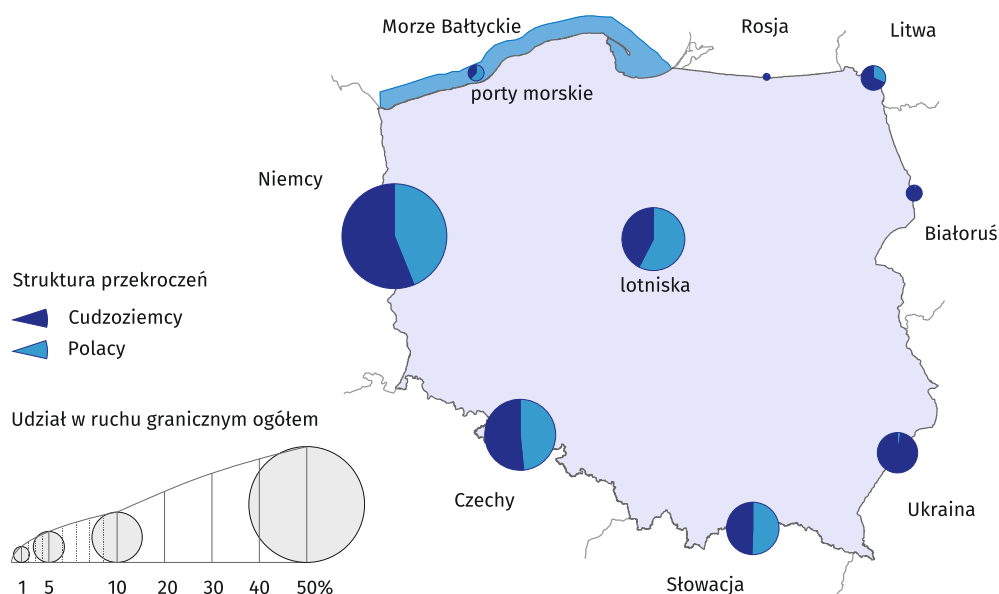
Wartości towarów i usług zakupionych w tym okresie przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą były większe niż w 4 kwartale 2022 r., odpowiednio o 9,3% i o 12,3%.

Ruch graniczny

W 2023 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 285,1 mln osób. W stosunku do poprzedniego roku odnotowano wzrost ruchu granicznego cudzoziemców o 5,2%, a Polaków o 7,9%. W 4 kwartale 2023 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 65,7 mln osób. W ogólnej liczbie przekroczeń granicy cudzoziemcy (nierezydenci) stanowili 55,7%, a mieszkańcy Polski (rezydenci) – 44,3%. Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był większy o 2,0 mln przekroczeń w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. W stosunku do poprzedniego kwartału ogólna liczba przekroczeń zmalała o 21,4% (cudzoziemców o 21,9%, a Polaków o 20,7%).

W omawianym kwartale 75,5% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE), 16,1% granicy na lotniskach, 7,9% zewnętrznej granicy lądowej UE i 0,5% granicy morskiej.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granic w 4 kwartale 2023 roku

W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (49,0%), następnie z: Czechami (24,4%), Słowacją (13,4%), Ukrainą (7,9%), Litwą (3,8%), Białorusią (1,3%) i Rosją (0,3%).

W 4 kwartale 2023 r. liczba przekroczeń granicy Polski przez cudzoziemców i Polaków była większa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, a mniejsza w porównaniu z 3 kwartałem 2023 r.

W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (96,4%), a na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (89,5%).

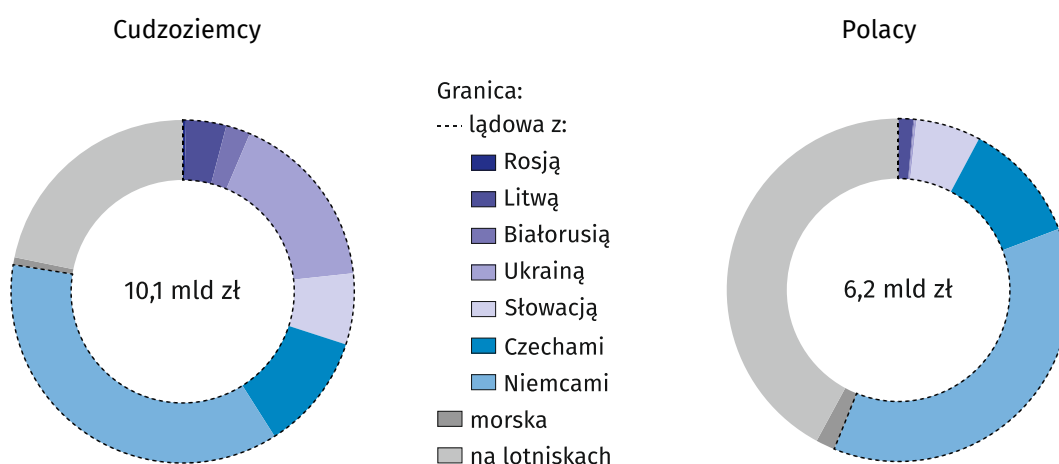
Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w 2023 r. ukształtowała się na poziomie 44,3 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski w tym okresie wyniosły 27,5 mld zł. Było to odpowiednio o 18,3% i 20,5% więcej niż przed rokiem.

Wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w 4 kwartale 2023 r. ukształtowała się na poziomie 10,1 mld zł, natomiast wydatki poniesione w tym okresie za granicą przez mieszkańców Polski wyniosły 6,2 mld zł. Było to odpowiednio o 9,3% i o 12,3% więcej niż w analogicznym kwartale poprzedniego roku. W stosunku do poprzedniego kwartału wydatki cudzoziemców były mniejsze o 25,4%, a Polaków zmniejszyły się o 30,6%.

Wartość zakupionych towarów i usług, zarówno przez cudzoziemców w Polsce jak i przez Polaków za granicą, była większa niż w 4 kwartale 2022 r.

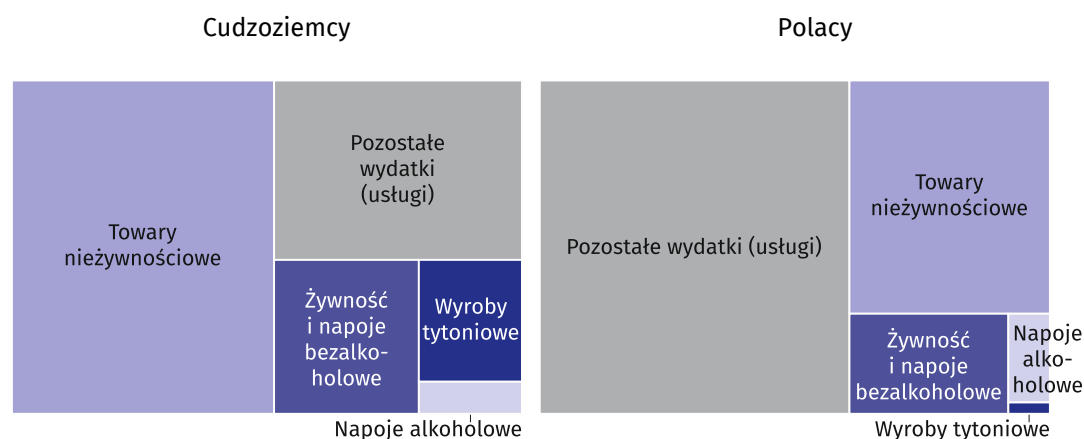
Wykres 1. Struktura wydatków ogółem cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według odcinków granic w 4 kwartale 2023 roku

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w 4 kwartale 2023 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (47,1%), następnie z: Ukrainą (21,9%), Czechami (14,2%), Słowacją (8,6%), Litwą (4,9%), Białorusią (3,0%) i Rosją (0,3%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (65,8%), następnie z: Czechami (20,4%), Słowacją (10,9%), Litwą (2,4%), Ukrainą (0,3%), Białorusią i Rosją (po 0,1%).

Wykres 2. Struktura wydatków ogółem cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w 4 kwartale 2023 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczali 77,4% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 14,0%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 8,6%.

Mieszkańcy Polski, przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość wydatkowanych za granicą środków (56,8%) przeznaczali na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) – 20,6%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – 9,2%.

Największy odsetek (54,4%) w strukturze wydatków ogółem poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających wewnętrzną granicę UE w 4 kwartale 2023 r. stanowiły wydatki na towary nieżywnościowe. Znaczny udział w strukturze wydatków nierezydentów miały pozostałe wydatki (usługi) – 17,1% oraz wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe – 14,0%. Z kolei w strukturze wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski dominowały pozostałe wydatki (usługi) – 44,4% i towary nieżywnościowe – 39,6%. Na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczali 12,7% swoich wydatków.

Tablica 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 4 kwartale 2023 roku

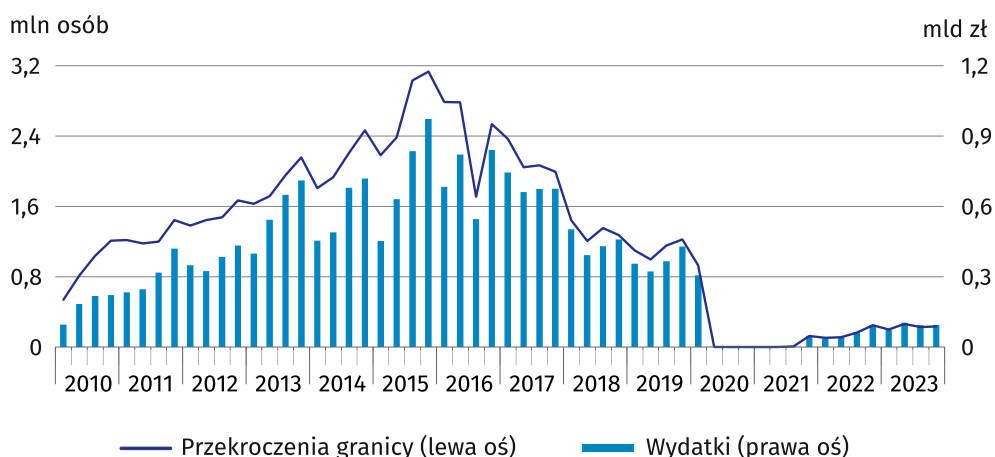
Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki			
	cudzoziemców		Polaków		cudzoziemców		Polaków	
	w mln osób	4 kw. 2022 =100	w mln osób	4 kw. 2022 =100	w mln zł	4 kw. 2022 =100	w mln zł	4 kw. 2022 =100
Ogółem	36,62	102,6	29,11	103,8	10 099,2	109,3	6 157,9	112,3
lądowa	31,99	100,2	22,80	99,9	7 826,8	104,8	3 455,4	104,1
zewnętrzna UE	5,01	97,0	0,17	92,5	1 972,5	104,4	16,7	87,2
z: Rosją	0,13	151,6	0,02	147,6	27,4	160,9	2,0	131,2
Białorusią	0,69	75,5	0,04	61,2	234,3	84,1	3,8	61,1
Ukrainą	4,19	100,5	0,11	101,0	1 710,8	107,4	10,9	95,6
wewnętrzna UE	26,99	100,8	22,62	99,9	5 854,3	104,9	3 438,7	104,2
z: Litwą	1,41	99,2	0,66	98,7	381,3	105,0	84,4	104,8
Słowacją	3,63	106,1	3,70	102,9	672,7	111,9	375,0	104,6
Czechami	6,89	105,0	6,48	101,9	1 110,2	109,7	704,4	100,0
Niemcami	15,06	98,1	11,78	98,1	3 690,1	102,4	2 275,0	105,4
morska	0,13	89,1	0,22	90,2	70,1	94,9	110,5	103,0
na lotniskach	4,50	124,7	6,10	122,2	2 202,2	129,9	2 592,0	126,2

a Z Polski i do Polski.

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granic cudzoziemców oraz Polaków. Związane jest to, m.in.: ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu czy też opłacalnością dokonywania zakupów za granicą.

W 4 kwartale 2023 r. w ramach małego ruchu granicznego (MRG) odnotowano 235,2 tys. przekroczeń przez cudzoziemców granicy Polski z Ukrainą. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano spadek o 5,8%, a w stosunku do poprzedniego kwartału wzrost o 2,8%. Wartość wydatków poniesionych przez cudzoziemców przekraczających granicę w ramach MRG w 4 kwartale 2023 r. wyniosła 95,2 mln zł.

Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej według kwartałów

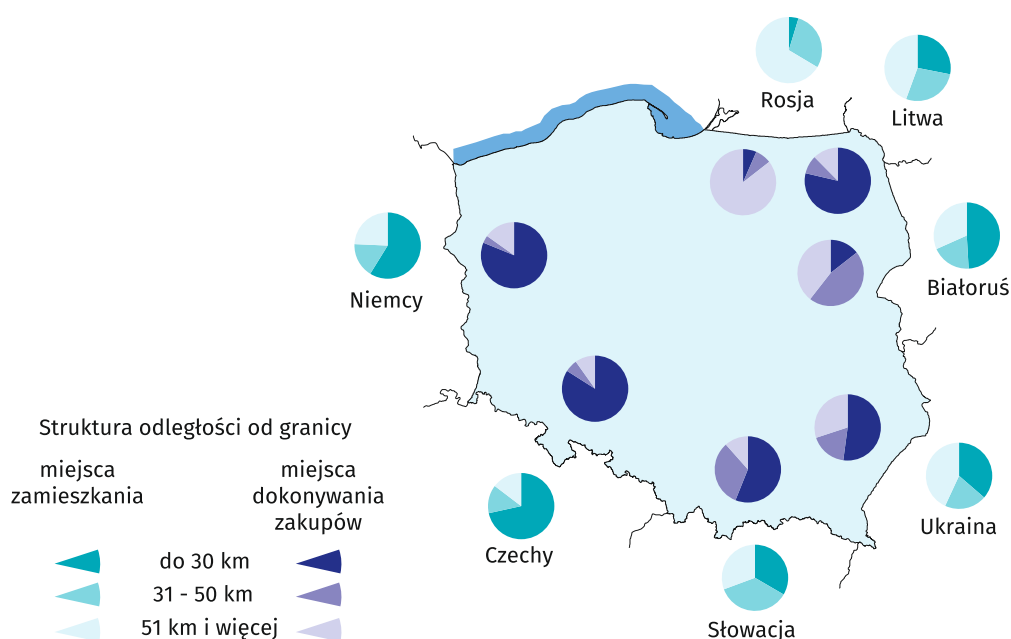
W 4 kwartale 2023 r. mały ruch graniczny stanowił 5,6% przeproczzeń przez cudzoziemców lądowej granicy Polski z Ukrainą

Zasięg oddziaływania granicy

Z przeprowadzonych badań wynika, że przekraczający w 4 kwartale 2023 r. lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 73,4% cudzoziemców i 70,9% Polaków, w tym 54,0% cudzoziemców i 58,6% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

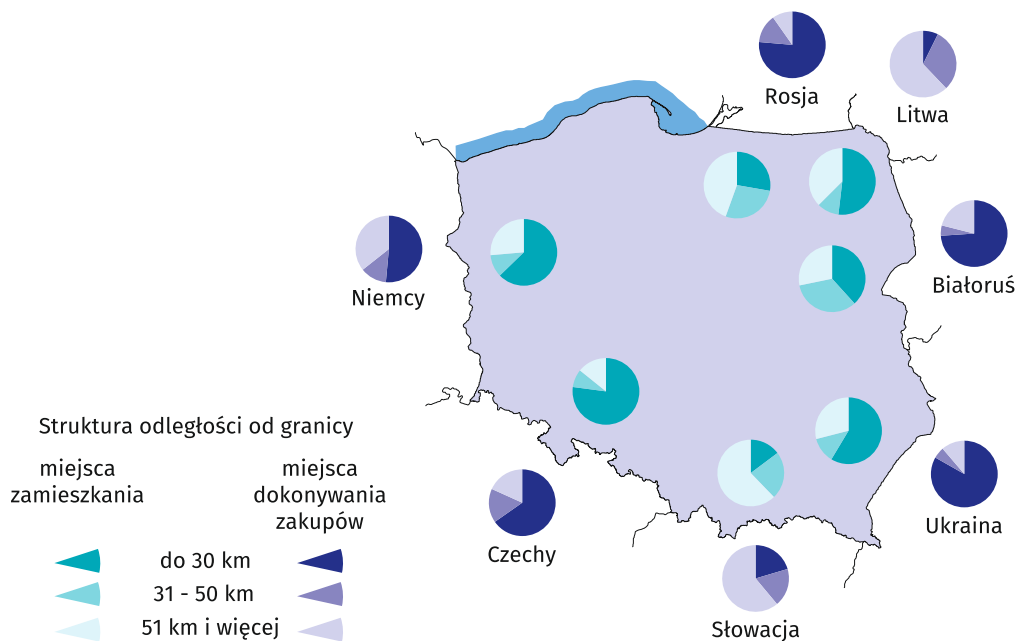
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przeproczczeń odcinków granicy przez cudzoziemców w 4 kwartale 2023 roku

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski 57,9% cudzoziemców oraz 69,1% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE odpowiednio 76,2% i 70,9%.

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez Polaków w 4 kwartale 2023 roku

Większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski, dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Większość cudzoziemców dokonywała zakupów w pasie do 50 km od granicy. W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski było to 66,9% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 86,8%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 86,6% ogółu przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 63,6%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w Programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. są wynikiem integracji czterech badań, w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”.
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej w 4 kwartale 2023 r. było realizowane w terenie przez ankierów statystycznych. Wyniki badania opracowano również z wykorzystaniem innych źródeł danych. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), przy wykorzystaniu przede wszystkim metody telefonicznej. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy. Osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy przekracza tę granicę. Dane obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. Zasady przekraczania granicy na poszczególnych przejściach granicznych precyzuje Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 435 z późn. zm.).
8. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
9. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Wydział Współpracy z Mediami

Tel.: 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

Rzeczposzechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Banaszek
Tel.: 695 255 011

stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrządStatystyczny

gus_stat

glownyurządstatystycznygus

glownyurządstatystyczny

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2022 r.](#)

[Turystyka w 2022 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)